

Oponentský posudek

Dizertační práce

MUDr. Richard Špaček

Univerzita Karlova
Lékařská fakulta v Hradci Králové
Gynekologicko-porodnická klinika

Ultrazvukové markery infekčních komplikací u předčasného odtoku plodové vody

Dizertační práce MUDr. Richarda Špačka obsahuje 87 stran, které se skládají z vlastního textu a seznamu 250 literárních odkazů. V jednotlivých kapitolách je práce přehledně doplněna 10 grafy.

1. Aktuálnost zvoleného tématu

MUDr. Richarda Špaček se dlouhodobě věnuje péči o matku a dítě, konkrétně oblasti perinatologie, když zvolené téma - předčasný porod je v současné době nejzávažnější perinatologický problém v hospodářsky rozvinutých zemích. Ve svých důsledcích předčasný porod přináší pro člověka nejen negativní medicínské následky (perinatální mortalita a dlouhodobá morbidita), ale má i negativní sociální a ekonomický (národohospodářský) dopad. Pro ontogenetický vývoj jedince hraje klíčovou roli délka intrauterinního života plodu. Předčasný odtok plodové vody před termínem porodu (dále také PPRM, Preterm prelabour rupture of membranes) staví poskytovatele léčebné péče do složité situace. Na jedné straně je snaha prodloužit těhotenství, na druhé straně jsou plod a/nebo matka ohroženy infekcí, respektive zánětlivým procesem, který může mít pro oba organismy až fatální následky. Hledání ukazatelů pro optimální načasování ukončení těhotenství v souvislosti s PPRM není dosud spolehlivě vyřešeno. Hematologická a biochemická vyšetření v případě PPRM mohou selhávat. Proto každý další ukazatel pro posouzení stavu plodu je velmi cenným nástrojem do běžné klinické praxe. Dnešní ultrazvukové přístroje umožňují, vedle podrobného vyšetření morfologie plodu, i spolehlivě popsat změny fetální hemodynamiky. Proto pokus o hledání infekčních komplikací u předčasného odtoku plodové vody před termínem porodu s pomocí ultrazvukových markerů hemodynamických je v kontextu výše uvedeného logickým a zejména aktuálním krokem, který by mohl být vysoce potřebný, jak z teoretického hlediska, tak zejména i praktického medicínskeho využití.

2. Splnění sledovaných cílů práce a vyjádření ke zvolené metodě, která byla použita v habilitační práci

Autor v úvodu práce prokazuje hluboké znalosti studovaného problému. Zvládá postavit a zvládnout realizaci vlastních vědecko-výzkumný projekt a výsledky své činnosti je schopen srozumitelně vyjádřit. Je ku škodě práce, že z 250 udávaných literárních zdrojů je 170 (68 %) starších 10 let.

Hlavní sledované cíle autora dizertační práce jsou:

1.

Vyhodnotit pulzativní index (dále také PI) lienální vény, dále PI hlavního kmene venae portae, levé portální vény a ductus venosus u plodu těhotných žen s PPROM s ohledem na přítomnost nebo nepřítomnost intraamniálního zánětu (dále také IAI, intra-amniotic inflammation),

2.

Identifikovat diagnostické indexy PI na vybraných částech portálního systému plodu a předpovídat IAI u těhotných žen s PPROM.

3.

Pro měření koncentrací granzymu A v plodové vodě, která je získaná pomocí amniocentézy u těhotných žen s PPROM, s ohledem na přítomnost intraamniální infekce a sterilní IAI.

4.

Stanovit diagnostické indexy koncentrace granzymu A pro predikci intraamniální infekce a sterilní IAI u těhotných žen s PPROM.

Metoda sběru dat, statistické zpracování, vědecká terminologie a souborná hodnocení použitá ve všech výše uvedených studiích odpovídají dílčím cílům jednotlivých částí práce a plně odpovídají konkrétní zpracovávané problematice.

Sledované soubory těhotných žen jsou, vzhledem k frekvenci sledovaného jevu, vždy dostatečné. Zpracování obrázků má odpovídající formální úroveň a napomáhá správnému pochopení problému a patřičné orientaci v textu.

Je zcela zřetelná snaha autora nejen o teoretickou, ale zejména i klinickou interpretaci naměřených/získaných výsledků vlastního zkoumání, tedy při hledání markerů infekčních komplikací u předčasného odtoku plodové vody před termínem porodu pomocí ultrazvuku.

3. Význam práce

Výsledky práce mají nesporný vědecko-výzkumný význam, neboť přispívají dalším pohledem k pokusu o neinvazivní diagnostiku IAI, a tím i přesnějšímu načasování ukončení těhotenství u ženy s PPROM. To samé se týká zjištění, že koncentrace extracelulárního granzymu A v plodové vodě při hodnotě 33,4 pg/ml přispívá pro predikci sterilní IAI u žen s PPROM těhotenstvím.

4. Poznámky

Autor předložil kvalitní práci, která exaktně popisuje aspekty ukazatelů infekčních komplikací u předčasného odtoku plodové vody před termínem porodu.

Práce je psána dobrou angličtinou.

Dizertační práce je výsledkem mnohaleté poctivé a koncepční činnosti autora. Diskuze k jednotlivým sledovaným parametrům jsou vedeny fundovaně, seznam literárních citací je obsáhný.

5. Dotazy

1. Měření ultrazvukem probíhalo na dvou pracovištích, ve dvou perinatologických centrech (v Hradci Králové a v Ostravě), jak probíhala edukace a nakonec i validace práce lékařů, kteří se této studie účastnili?

2. Hlavním cílem perinatální péče je zajistit co nejlepší zdraví plodu/novorozence. V případě PPROM je úsilí o co nejlepší výsledky z hlediska dítěte ještě více akcentováno. Sledoval

autor postnatálně zdraví novorozenců u žen s PPROM, jejich klinický, event. mikrobiologický „outcome“?

3. Jakou autor vidí naději, že by výsledky jeho práce mohly být zařazeny do běžné klinické praxe?

4. Vidí autor další možnosti pro včasnou diagnostiku intraamniálního zánětu při PPROM?

6. Závěr

Dizertační práce MUDr. Richarda Špačka pojednává o velmi aktuální problematice v dnešní perinatologii. Téma je zpracováno přehledně a je podloženo prioritními výsledky práce autora. Z těchto důvodů **doporučuji**, aby byla MUDr. Richardovi Špačkovi udělena **hodnost *Philosophiae Doctor*** v souladu s platným zákonem o vysokých školách.

Praha 15. září 2022

Prof. MUDr. Antonín Pařízek, CSc.
Gynekologicko-porodnická klinika
1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy
a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

